

Studieplan 2016/2017

Lese- og skriveopplæring for unge og voksne minoritetsspråklige

Studiepoeng: 30

Studiets nivå og organisering

Studiet er et deltidsstudium med normert studietid på to semestre. Studiet omfatter to emner på 15 studiepoeng hver, og kan inngå i en bachelorgrad.

Undervisningen er organisert med to obligatoriske samlinger i løpet av studieåret. Hver samling går over tre dager, og foregår på Høgskolen i Hedmark, campus Hamar. Den øvrige undervisningen er nettbasert, med bruk av det nettbaserte studiestøttesystemet Fronter.

Bakgrunn for studiet

I følge UNESCOs tall regner man med at det finnes cirka 900 millioner mennesker over 12 år i verden som ikke kan lese eller skrive eller som leser og skriver dårlig. Norsk skole har de siste 50 årene fått mange elever/deltakere som har liten skolegang og manglende lese- og skriveerfaringer fra hjemlandet. Det er en utfordrende oppgave for skolen og lærerne å møte denne målgruppen med en tilpasset undervisning. Dette studiet tar sikte på styrke lærernes faglige, fagdidaktiske og pedagogiske kompetanse innenfor dette fagområdet.

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende totale læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om andrespråklæring

- har kunnskap om litterasitet (literacy) og alfabetiseringspraksis i et globalt, lokalt og individuelt perspektiv
- har kunnskap om voksne uten skolegang som nå skal tilegne seg kunnskaper og ferdigheter på skolen (schooling)
- har kunnskap om lese- og skriveteorier og lese- og skrivemetoder og utfordringene i lese- og skriveutviklingen når norsk er andrespråket
- kjenner til ulike alfabet og ortografiske mønstre
- har kunnskap om tanke- og kunnskapsutvikling på to språk
- har kunnskap om å bruke flere språk i undervisningen (translanguaging)
- har kunnskap om numeracy
- har kunnskap om vurdering av lese-, skrive- og språkferdigheter
- kjenner til egnede læringsressurser for unge og voksne minoritetsspråklige
- har kunnskap om lese- og skriveopplæring (initial literacy) på digitale medier
- har kunnskap om relevante læreplaner og rettigheter
- har kunnskap om språktypologi og det norske språksystemet
- har kunnskap om etiske perspektiver knyttet til undervisning av unge og voksne minoritetsspråklige

Ferdigheter

Kandidaten

- kan tolke og forstå læreplanenes innhold og målsettinger
- kan orientere seg om deltakernes lese- og skriveerfaringer og behovene de har nå
- kan planlegge og gjennomføre undervisning i muntlig norsk uten at skrift er et sentralt redskap
- kan planlegge og gjennomføre tilpasset undervisning i lesing og skriving for unge og voksne minoritetsspråklige uten skolegang
- kan legge til rette for morsmålsaktiviserende (morsmålsstøttet) læring
- kan bruke adekvate læringsressurser, både digitale og analoge, med et kritisk blikk
- kan vurdere læringsutbytte og arbeidsmåter sammen med deltakerne
- kan vurdere tester og kartleggingsverktøy
- kan vurdere lese- og skrive- og språkferdigheter og gi deltakerne konstruktive tilbakemeldinger

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan arbeide selvstendig og reflektert for å stimulere unge og voksne med liten skolebakgrunn til skriftlig og muntlig språkbruk
- kan begrunne egne didaktiske valg ut fra erfaringer og kunnskaper
- kan møte voksne deltakere med respekt, interesse og kunnskaper om deres

bakgrunn

- kan gjennomføre undervisning og vurdering som styrker elevenes/deltakernes mestringfølelse, selvtillit og identitet
- har forståelse for likheter og forskjeller i kulturelle uttrykk og handlinger
- har forståelse for ulike måter å tilegne seg kunnskaper og ferdigheter på

Målgruppe

Studiet retter seg mot lærere som underviser minoritetsspråklige unge og voksne med liten eller ingen skolebakgrunn fra hjemlandet.

Relevans for arbeidsliv og videre studier

Studiet bidrar til å øke læreres kompetanse om lese- og skriveopplæring på andrespråket for elever/deltakere med liten eller ingen skolebakgrunn fra hjemlandet. Det egner seg for lærere som arbeider med minoritetsspråklige elever/deltakere på grunnskolens mellom- og ungdomstrinn, grunnskolen for voksne og voksenopplæringen. Studiet kan inngå som en del av kunnskapsdepartementets krav om 60 studiepoeng norsk.

Opptakskrav og rangering

Fullført lærerutdanning, med norsk i fagkretsen.

Arbeids- og undervisningsformer

Studiet er samlings- og nettbasert. I hvert semester er det én samling som går over tre dager. Samlingene er obligatoriske. Når det legges opp til bare én samling i hvert semester, er det forventet at studentene arbeider mye på egen hånd. På samlingene er det i hovedsak informasjon, forelesninger og ulike former for erfaringsutveksling. Drøfting og refleksjon over eget undervisningsarbeid er en viktig del av studiet.

Studiet benytter Høgskolen i Hedmark sitt studiestøttesystem Fronter. Dette fungerer som informasjonsbase mellom faglærere og studenter. På det nettbaserte studiestøttesystemet legges det også ut nettlelesninger, og det opprettes diskusjonsforum hvor både studenter og faglærere kan delta.

Det utarbeides en detaljert studie/undervisningsplan som inneholder tidspunkter for samlingene, emner for forelesninger på samlingene, forslag til leseplan, datoer for

innlevering av tekster, nettseminarer og netttforelesninger. Studiestedet søker å gi studentene en oversiktlig og hensiktsmessig studiestruktur å forholde seg til. Studie/undervisningsplanen blir utlevert på første samling.

Det er ikke knyttet eksplisitt praksis til studiet, men studentene får praksisrelaterte oppgaver underveis i studiet (se under). Dersom studentene ikke har egne elever/deltakere, må de kontakte en skole som har minoritetsspråklige unge eller voksne med liten skolebakgrunn, for å innhente data til oppgavene sine. Studiestedet kan i visse tilfeller være behjelpelig med å opprette denne kontakten.

Det er obligatoriske arbeidskrav knyttet til hvert arbeidskrav. De obligatoriske arbeidskravene bidrar til å gi studentene jevn faglig progresjon gjennom semesteret og sikrer at studentene når læringsutbyttene. Arbeidskravene kan være skriftlige rapporter og fagtekster og deltakelse i diskusjonsforum på Fronter. Arbeidskravene beskrives under hvert emne.

Vurderingsformer

Hjemmeeksamen, prosjektrapport og muntlig eksamen. Se nærmere beskrivelse under hvert emne.

Forskningsbasert undervisning

I undervisningen møter studentene lærere som også er aktive forskere. Dette sikrer at studentene gis den mest oppdaterte undervisningen innen feltet. Forskningsbasert materiale som vitenskapelige artikler er en del av pensum i studiet. Studentene skal også selv gjøre et utviklingsarbeid som del av studiet.

Internasjonalisering

Deler av pensum er skrevet av internasjonale, anerkjente forskere.

Studiets oppbygging og innhold

Studiet Lese- og skriveopplæring for unge og voksne minoritetsspråklige kombinerer faglige og fagdidaktiske kunnskaper relevante for lærere som underviser unge og voksne minoritetsspråklige med liten eller ingen skolebakgrunn. Studentene skal både få innsikt i kunnskaper om utviklingen av språk- lese og skriveferdigheter for unge og voksne, og praktisk innsikt i hvordan en kan arbeide med elevgruppen.

Studiet består av to emner på 15 studiepoeng hver, med separate eksamener:

- Lese- og skriveopplæring for unge og voksne minoritetsspråklige 1
- Lese- og skriveopplæring for unge og voksne minoritetsspråklige 2

Emnetabell

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester	
				S1(H)	S2(V)
29LSUVM-1	<u>Lese- og skriveopplæring for unge og voksne minoritetsspråklige 1</u>	15	O	15	
29LSUVM-2	<u>Lese- og skriveopplæring for unge og voksne minoritetsspråklige 2</u>	15	O		15
Sum:				15	15

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emneoversikt

29LSUVM-1 Lese- og skriveopplæring for unge og voksne minoritetsspråklige 1

Emnekode: 29LSUVM-1

Studiepoeng: 15

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om andrespråklæring
- har kunnskap om lese- og skriveteorier og lese- og skrivemetoder og utfordringene i lese- og skriveutviklingen når norsk er andrespråket

- kjenner til ulike alfabet og ortografiske mønstre
- har kunnskap om tanke- og kunnskapsutvikling på to språk
- har kunnskap om å bruke flere språk i undervisningen (translanguaging)
- har kunnskap om relevante læreplaner og rettigheter
- har kunnskap om språktypologi og det norske språkssystemet
- har kunnskap om etiske perspektiver knyttet til undervisning av unge og voksne minoritetsspråklige

Ferdigheter

Studenten

- kan tolke og forstå læreplanenes innhold og målsettinger
- kan i noen grad planlegge og gjennomføre undervisning i muntlig norsk uten at skrift er et sentralt redskap
- kan i noen grad planlegge og gjennomføre tilpasset undervisning i lesing og skriving for unge og voksne minoritetsspråklige uten skolegang
- kan legge til rette for morsmålsaktiviserende (morsmålsstøttet) læring

Generell kompetanse

Studenten

- kan i noen grad arbeide selvstendig og reflektert for å stimulere unge og voksne med liten skolebakgrunn til skriftlig og muntlig språkbruk
- kan i noen grad begrunne egne didaktiske valg ut fra erfaringer og kunnskaper
- kan møte voksne deltakere med respekt, interesse og kunnskaper om deres bakgrunn
- kan i noen grad gjennomføre undervisning og vurdering som styrker elevenes/deltakernes mestringfølelse, selvtillit og identitet
- har forståelse for likheter og forskjeller i kulturelle uttrykk og handlinger

Innhold

- Andrespråklæring
- Språktypologi
- Teori og lese og skriveutvikling på et andrespråk
- Tospråklighet
- Translanguaging
- Lover og læreplaner
- Etikk

Arbeids- og undervisningsformer

Arbeids- og undervisningsformene består av forelesninger, nettførelser, gruppearbeid, nettseminarer på Fronter, selvstudium, oppgaveskriving med respons, bruk av læringsplattformen Fronter til formidling av fagstoff og kommunikasjon utenom samlinger.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Deltakelse på alle samlingsdagene.
To individuelle skriftlige fagtekster.
To nettseminarer.

Eksamen

Femdagers individuell skriftlig hjemmeeksamen. Eksamen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

29LSUVM-2 Lese- og skriveopplæring for unge og voksne minoritetsspråklige 2

Emnekode: 29LSUVM-2

Studiepoeng: 15

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om litterasitet (literacy) og alfabetiseringspraksis i et globalt, lokalt og individuelt perspektiv
- har kunnskap om voksne uten skolegang som nå skal tilegne seg kunnskaper og ferdigheter på skolen (schooling)
- har kunnskap om numeracy
- Har kunnskap om lese- og skrivevansker på andrespråket
- har kunnskap om vurdering av lese-, skrive- og språkferdigheter
- kjenner til egnede læringsressurser for unge og voksne minoritetsspråklige

- har kunnskap om lese- og skriveopplæring (initial literacy) på digitale medier

Ferdigheter

Studenten

- kan planlegge og gjennomføre undervisning i muntlig norsk uten at skrift er et sentralt redskap
- kan planlegge og gjennomføre tilpasset undervisning i lesing og skriving for unge og voksne minoritetsspråklige uten skolegang
- kan bruke adekvate læringsressurser, både digitale og analoge, med et kritisk blikk
- kan vurdere læringsutbytte og arbeidsmåter sammen med deltakerne
- kan vurdere tester og kartleggingsverktøy
- kan vurdere lese- og skrive- og språkferdigheter og gi deltakerne konstruktive tilbakemeldinger

Generell kompetanse

Studenten

- kan arbeide selvstendig og reflektert for å stimulere unge og voksne med liten skolebakgrunn til skriftlig og muntlig språkbruk
- kan begrunne egne didaktiske valg ut fra erfaringer og kunnskaper
- kan gjennomføre undervisning og vurdering som styrker elevenes/deltakernes mestringsfølelse, selvtillit og identitet
- har forståelse for ulike måter å tilegne seg kunnskaper og ferdigheter på

Innhold

- Litterasitet (Literacy)
- Teori om undervisning for voksne uten skolegang (schooling)
- Numeracy
- Lese- og skrivevansker på andrespråket
- Digital Initial literacy
- Læringsressurser
- Vurdering av språk- lese og skriveferdigheter

Arbeids- og undervisningsformer

Arbeids- og undervisningsformene består av forelesninger, nettforelesninger, gruppearbeid, nettseminarer på Fronter, selvstudium, oppgaveskriving med respons, bruk av læringsplattformen Fronter til formidling av fagstoff og kommunikasjon utenom

samlinger.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Deltakelse på alle samlingsdagene.

2 nettseminarer.

Skisse til individuell prosjektrapport.

Eksamen

Eksamen er todelt og består av den individuelle prosjektrapporten og individuell muntlig eksamen. Begge vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter. De to eksamenene vektet likt. Det forutsettes at begge eksamener er bestått for at emnet skal vurderes til bestått.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Ingen tillatte hjelpemidler til muntlig eksamen.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap